

Școala nuanțelor

A pune în scenă o piesă de Mihail Sebastian pare un demers lesnicios, nu numai pentru că despre opera dramatică a acestui original autor s-a scris o întreagă literatură, ci și pentru că teatralitatea este un element întrinsec textului, iar didascaliele oferă un adevărat caiet de regie. Aparența e însă înșelătoare, ca mai toate aparențele. Amestecul de lirism și umor, de tristețe și ironie, adesea autoironie, care particularizează scrierile dramatice ale lui Sebastian, și, îndeosebi, **Steaua fără nume**, constituie un pariu greu de câștigat, fără o experiență laborioasă și o muncă răbdătoare de cizelare a nuanțelor. Este, de aceea, cu atât mai meritorie inițiativa repertorială a I.A.T.C. București, de a inscrie în programul promoției ce absolvă anul acesta cursurile de actorie **Steaua fără nume**, cu cit spectacolul realizat de Dem Rădulescu cu studenții clasei sale se dovedește a fi un examen reușit la școala nuanțelor.

Aceasta pare să fi fost și intenția profesorului-regizor Dem Rădulescu, în munca sa cu studenții-actori: de a-i familiariza cu o modalitate teatrală mai puțin spectaculoasă în plan vizual-cinetic, aptă însă a stabili comunicarea între parteneri și între scenă și sală, pe calea revelării virtuților emoțional-reflexive ale textului, prin exteriorizarea sobră și nuanțată a experiențelor interioare ale personajelor. Scenografia bine gândită a lui Traian Nițescu oferă ambianța plastică adecvată, atât pentru atmosfera modestei găni de provincie, cu sugestia personului aducător de minuni, cât și pentru sărăcăcioasa dar nu sordida locuință a lui Miroiu (aici însă, s-ar fi putut sugera o bibliotecă ticsită de cărți, și nu una cu rafturile aproape goale, care nu exprimă nici „patima pentru cărți”, a profesorului, nici nu justifică uimirea Monei — „Câte cărți ai!... N-am văzut niciodată așa de multe cărți”).

În mod firesc, rolurilor principale li s-a acordat cea mai mare atenție, traectoria protagoniștilor fiind marcată etapă cu etapă. Și chiar dacă nu totdeauna s-a ajuns la adâncimea de gând a unor metafore poetice, cei doi interpreți au găsit mijloacele necesare exprimării, cu simplitate și firesc, a adevărului psihologic în evoluția stărilor interioare ale eroilor. În rolul Monei, pe care-i privește cu luciditate, fără a-i acorda haloul de mister inefabil ce-i însoțește intrarea, Li-

liana Hodorogea aduce o frumusețe robustă, modernă și o sensibilitate atent ghidată pentru a marca pas cu pas, fără stridențe și rupturi, experiența existențială revelatoare de sine a eroinei, nuanțând cu finețe schimbările acesteia în relație cu mediul, cu Miroiu, cu Grig, modulându-și zîmbetul cu farmec, cu amuzament, cu tandrețe, cu emoție, cu ironie și dispreț, cu tristețe resemnată, după împerejurări. Florin Busuioc, mai puțin vizibil angajat la început în rolul lui Miroiu, se însufletește treptat, trecind de la aparenta absență la participare afectivă ușor amuzată — o notă interesantă pe care i-o conferă personajului — încălzindu-se până la incandescență când vorbește cu emoție despre steaua descoperită, contaminând-o pe Mona cu entuziasmul lui. Momentul e cu adevărat emoționant, jocul de lumini și ilustrația muzicală potențează poezia pe care tinerii actori o trăiesc din plin. Păcat de barba, care acoperă pe jumătate chipul actorului, reducându-i din posibilitatea exprimării prin mimică a unor mișcări lăuntrice, lăsând doar ochii, în rarele momente când și-i arată, să exprime puritatea, ironia și, mai ales, autoironia personajului, care-și trăiește cu luciditate imposibila aventură.

Actor cu personalitate evidentă, înclinată spre comedie, Alexandru Bindea a realizat organic, în Șeful gării, un tip de jovial burdă-vende, smecheros și profitor, insensibil la durerea altora. O bună compoziție, lucrată cu inteligență și sobrietate, evitând tentația șarjii și punctând din gesturi colțuroase și tonuri ușor ascuțite chipul ridicol al aprigei Domnișoare Cucu, reușește Gabriela Butuc, lăsând să transpară, cu emoție reținută, drama acesteia, în fugara clipă a confesiunii. Anca Sigartău a avut candoare sinceră și sensibilitate adolescentină în cele două apariții ale Elevei Zamfirescu, diferențându-le și schițând o întreagă biografie din câteva gesturi și mai multe priviri. Două personaje cu totul diferite conturează cu bune mijloace Viorel Păunescu, evidențiindu-se mai ales în rolul lui Udrea. Rolul lui Grig a depășit experiența de viață și capacitatea de transpunere ale tinărului Florin Cătălin Irimia, care i-a crenelat cu stîngăcie, dar nu fără aplomb exterior, profilul. În rest, câteva contribuții mai puțin semnificative ale unor studenți din alte clase, în roluri „de serviciu”, într-un spectacol care relevă calitățile promițătoare ale unor tineri, de pe acum actori.

Margareta BARBUȚA